

De wereld in getallen groep 4: Omgaan met geld

Helaas komen er regelmatig mensen in financiële problemen en dat geldt in toenemende mate ook voor jongeren. Goed leren omgaan met geld kan dit helpen voorkomen.

Malmberg maakt het u vanaf nu gemakkelijk om aandacht te besteden aan dit belangrijke onderwerp. Voor de jaargroepen 4 tot en met 8 zijn er per jaar zeven korte lessen ontwikkeld. Het gaat om lessen of kringgesprekken rond onderwerpen als zakgeld, reclame en geld lenen/sparen.

Uiteraard is dit facultatief. U bepaalt zelf of u tijd wilt en kunt besteden aan deze lessen.

Het materiaal voor de extra lessen 'Omgaan met geld' is opgenomen in de digibordsoftware van De wereld in getallen. Deze lessen zijn op twee plaatsen in de digibordsoftware beschikbaar:

1. in aansluiting op het onderwerp van een actuele rekenles. In het onderstaande overzicht is aangegeven om welke lessen het in groep 4 gaat:

les	lestitel	lesdoel	deel	blok	week	les	opgave
1	Sparen of uitgeven?	De kinderen kunnen de voordelen van sparen aangeven. De kinderen hebben het vermogen om te sparen voor een groter doel.	a	2	2	1	5
2	Wat koop je ervoor?	De kinderen hebben inzicht in de verschillende munteenheden (euro's) en de waarde van geld.	a	3	1	3	2
3	Handjeklap	De kinderen kennen de verschillende manieren van betalen en de bijbehorende begrippen, zoals contant geld, geld opnemen bij de geldautomaat (pinpas), pinpas.	a	4	2	3	2
4	Houd de dief	De kinderen snappen waarom het belangrijk is om geld veilig op te bergen.	b	1	3	3	2
5	Wat is het waard?	De kinderen snappen dat het ene product meer waard is dan het andere.	b	2	1	3	1
6	Een ongeluk zit in een klein hoekje	De kinderen weten dat er risico's zijn (kapotgaan van spullen, diefstal, brand).	b	3	2	4	2
7	Is alles te koop?	De kinderen weten dat niet alles te koop is.	b	4	1	4	2

2. als extra onderdeel 'Omgaan met geld' zodat u de lessen op een door u gekozen moment kunt geven.

Deze pdf bevat alle printbladen van de handleiding en de werkbladen bij deze lessen. U kunt de handleiding en het eventuele werkblad ook per les printen in de digibordsoftware via de knop 'Printbladen'. In de lessen wordt ook af en toe verwezen naar filmpjes op externe sites. Om deze filmpjes te kunnen starten drukt u op de knop 'film'.

De lessuggesties 'Omgaan met geld' zijn ontwikkeld door Malmberg waarbij de leerlijn financiële educatie van Wijzer in geldzaken als leidraad is gehanteerd. Wijzer in geldzaken is een project van het ministerie van Financiën, waarin partijen als banken, verzekeraars en bijvoorbeeld het Nibud samenwerken.

Sparen of uitgeven?

Over de les

De kinderen vertellen over hun eigen spaardoelen. Ze denken na waarom het handig is om te sparen. In de opdracht krijgen de kinderen steeds een keuze voor een spaardoel voorgelegd. Ze overleggen met elkaar, voor ze een keuze maken.

Doel:	De kinderen kunnen de voordelen van sparen aangeven. De kinderen hebben het vermogen om te sparen voor een groter doel.
Materiaal:	-
Voorbereiding:	Kopieer voor elk kind het werkblad bij deze les.
Lesduur:	± 10 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je leert dat geld sparen handig is als je iets wilt kopen dat veel geld kost.
- Lees samen **het interview** met 'E.' over sparen.
- *Wie spaart er ook? Waarvoor spaar je? Wanneer is sparen moeilijk? Hoe houd je het vol om te sparen?*

Kern

- Verdeel uw groep in tweetallen. Open de opdracht **Sparen of uitgeven?** Leg uit:
Je ziet steeds twee spaardoelen. Je hebt samen (zogenaamd) 25 euro spaargeld. Iedere keer moeten jullie dit spaargeld helemaal uitgeven aan een van de doelen. Jullie mogen steeds overleggen. Naar welk spaardoel gaat het spaargeld? Waarom?
- Geef de kinderen per keuze ongeveer een minuut bedenktijd. Vraag dan bij elk doel om de handen op te steken, zodat duidelijk wordt welk spaardoel het vaakst gekozen wordt. Soms kan dit aanleiding geven tot het stellen van vragen:
Waarom kozen jullie juist voor dit doel en niet voor het andere?

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 3: Vooruit kijken.
Competentie: Sparen.*

Sparen of uitgeven?

Afsluiting

- *Je kunt je spaargeld maar één keer uitgeven. Het is soms best moeilijk om te bedenken waar je spaargeld aan uit wilt geven. Je kunt je spaargeld ook voor andere doelen gebruiken dan alleen maar voor jezelf. Wie weet een goed voorbeeld?*
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Waarom is het slim om te sparen?*

Extra

Opdracht voor thuis

Deel het werkblad bij deze les uit.

Maak samen met je ouders een verlanglijst voor iedereen in het gezin. Wie spaart waarvoor? Schrijf het op. Teken of plak er plaatjes bij.

Achtergrondinformatie

- Lees samen het interview met E. van 8 jaar over zijn spaaraanpak.
www.nibud.nl/actueel-inspirerend/bericht/graag-gedaan-dat-is-dan-2-euro.html
- Lees een artikel over de spaarzaamheid van kinderen.
www.wijzeringeldzaken.nl/onderwijs/publicaties/kinderen-zijn-spaarzamer.aspx
- Op www.wijzeringeldzaken.nl vindt u nog meer lesideeën voor groep 4 over sparen.

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 3: Vooruit kijken.
Competentie: Sparen.*

Sparen of uitgeven?

Waar spaar jij voor? En waarvoor sparen de anderen bij jou thuis?

Plak of teken er een plaatje bij.

naam:

spaart voor:

naam:

spaart voor:

naam:

spaart voor:

naam:

spaart voor:

naam:

spaart voor:

naam:

spaart voor:

Wat koop je ervoor?

Over de les

De kinderen bekijken verschillende muntsoorten en briefgeld. Ze letten op de uiterlijke details van het geld. Ze schatten in wat je ervoor zou kunnen kopen.

Doel:	De kinderen heeft inzicht in de verschillende munteenheden (euro's) en de waarde van geld.
Materiaal:	wat geld uit uw portemonnee, munten of briefjes
Vorbereiding:	-
Lesduur:	± 20 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je leert hoe geld eruit ziet. We bedenken samen wat we ervan zouden kunnen kopen.
- Haal wat geld uit uw portemonnee. Laat de munten of het briefgeld zien aan de kinderen. Laat de kinderen tellen hoeveel geld het is. Denk hardop na: *Wat zou ik hiervoor kunnen kopen?* Laat de kinderen helpen met nadenken, maar zeg niet of hun antwoord goed of fout is.

Kern

- Open de opdracht **Geld**. Bekijk de afbeeldingen één voor één. Stel bij iedere afbeelding de volgende vragen:
 - *Hoeveel euro is dit?*
 - *Wat zie je allemaal op het geld?*
 - *Wat zou je ervoor kunnen kopen?*
- Laat de kinderen bij de laatste vraag zelf proberen in te schatten wat je kunt kopen voor een bepaald bedrag. Laat ze met elkaar nadenken, voor u zelf suggesties geeft. Grijp alleen in als de schattingen niet realistisch zijn. Bijvoorbeeld:
 - 'Dat is vijfhonderd euro!'
 - 'Daar kun je wel een nieuwe fiets voor kopen.'
 - 'Nee, ik denk dat je er een auto van kunt kopen!'

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 5: Over voldoende kennis beschikken:
Het financiële landschap kennen. Competentie: De waarde van geld kennen.*

Wat koop je ervoor?

Afsluiting

- Grijp terug op het bedrag in uw portemonnee. *Klopte het wat we bedacht hadden om daarvan te kopen?* Pas eventueel de ideeën aan die genoemd zijn tijdens de inleiding.
- Stel tot slot nog enkele vragen:
 - *Wie heeft er wel eens een echt briefje van vijfhonderd euro gezien?*
 - *Waarom hebben niet zo veel mensen vijfhonderd euro in hun portemonnee?*
 - *Waarom is er geen briefje van duizend euro?*

Extra

Achtergrondinformatie

- Bekijk met de kinderen een video van *Huisje Boompje Beestje* over munt- en papiergeld.
www.wijzeringeldzaken.nl/onderwijs/leermiddelen/primair-onderwijs/huisje-boompje-beestje
- Bekijk op schooltv.ntr.nl een filmpje van Het Klokhuis over munten slaan.
schooltv.ntr.nl/video/munten-slaan-hoe-worden-munten-gemaakt/
- Bekijk op schooltv.ntr.nl een filmpje van Het Klokhuis over bankbiljetten.
schooltv.ntr.nl/video/het-klokhuis-bankbiljetten/

In augustus 2013 deed het Nibud onderzoek naar basisschoolkinderen en geldzaken. In de publicatie *Nibud Kinderonderzoek* staan conclusies die betrekking hebben op het besef van kinderen over de waarde van geld:

- De meeste kinderen hebben volgens hun ouders een aardig besef van de waarde van geld, de functie van geld en prijsbesef. Hierbij is een stijgende lijn met de leeftijd zichtbaar.

- 71% van de 6- en 7-jarigen kan de euromunten op volgorde van laag naar hoog leggen en 96% van de kinderen van 10 jaar en ouder kan dit.
- 85% van de 6- en 7-jarigen begrijpt dat niet alles kan worden gekocht en 94% van de kinderen van 10 jaar en ouder begrijpt dat.
- 93% van de kinderen begrijpt dat geld nodig is om spullen te kopen. Ook op jonge leeftijd snappen ze dit al.
- 66% van de 6- en 7-jarigen en 88% van de kinderen van 10 jaar en ouder begrijpt dat niet iedereen evenveel geld te besteden heeft.
- 65% van de 6- en 7-jarigen heeft enig besef of iets duur of goedkoop is en 89% van de kinderen van 10 jaar en ouder heeft dit prijsbesef.
- Een op de vijf ouders geeft aan dat zijn kind denkt dat geld onbeperkt uit de geldautomaat komt.

www.nibud.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/PDF/2013/Nibud-kinderonderzoek2013.pdf

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 5: Over voldoende kennis beschikken:
Het financiële landschap kennen. Competentie: De waarde van geld kennen.*

Handjeklap

Over de les

In deze les denken de kinderen na over verschillende manieren van betalen. Ze bekijken een filmpje over handjeklap op de veemarkt. De kinderen maken een tekening van een fantasiedier en spelen handjeklap in tweetallen.

Doel:	De kinderen kennen de verschillende manieren van betalen en de bijbehorende begrippen, zoals contant geld, geld opnemen bij de geldautomaat (pinnen), pinpas.
Materiaal:	een vel A5-papier en een potlood voor elk kind
Voorbereiding:	-
Lesduur:	± 20 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les: ***In deze les word je wijzer met geld. Je snapt dat er verschillende manieren van betalen zijn.***
- *Als je iets wilt kopen, hoe kun je dan betalen?* Laat kinderen noemen welke mogelijkheden ze kennen.
- Bekijk het **fragment over handjeklap**:
- Bespreek het filmpje kort. *Wat gebeurde hier?* (Er werd gepraat over het kopen van een paar paarden.) *Waarom slaan ze op elkaars handen?* (Het is een manier om over de prijs te praten.) Leg uit: *Handjeklap is een heel oude methode om te praten over de prijs. De verkoper zegt een prijs. De koper noemt een lager bedrag. Hij geeft een klap op de hand van de verkoper. De verkoper noemt een andere prijs. Hij slaat op de hand van de koper. Ze proberen het eens te worden. Wanneer dat gelukt is, geven ze elkaar een hand.*

Kern

- Geef **de kinderen** de volgende opdracht: ***Teken een bijzonder dier. Hoeveel kost jouw dier? Schrijf de prijs achter op de tekening.*** Geef een tip: *Jouw dier is veel geld waard, want het heeft bijzondere eigenschappen. Het kan bijvoorbeeld vliegen, of je krijgt vanillevla wanneer je het melkt. Schrijf of teken die eigenschappen erbij.*
- Verdeel uw groep in tweetallen.
- Leg de opdracht uit: *Jullie gaan elkaars dier kopen. Begin met één dier. Praat samen over de prijs. Doe dat met handjeklap. De verkoper probeert de prijs te krijgen die hij in gedachten heeft, de koper probeert zo weinig mogelijk te betalen. Als je het met elkaar eens bent geworden, schrijf je het bedrag bij het verkochte dier. Spreek af hoe de koper betaalt: geld storten via de bank of even pinnen en dan contant betalen.*
- Hierna wisselen de kinderen van rol. Wissel eventueel de tweetallen.

* Dit leerdoel hoort bij NIBUD leerlijn van Thema 1: In kaart brengen.
Competentie Transacties uitvoeren.

Afsluiting

- Bespreek de opdracht na. *Hoe zorgde je ervoor dat je niet zo veel hoefde te betalen? Hoe zorgde je ervoor dat je genoeg geld voor je dier kreeg?*
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Stel, je koopt een dier van duizend euro. Ga je dan pinnen of via de bank betalen? Waarom?*

Extra**Achtergrondinformatie**

- De Nederlandsche Bank heeft een boekje gemaakt over de geschiedenis van het geld, naar aanleiding van de tentoonstelling 'Show me the money' in 2007. www.dnb.nl/binaries/Geschiedenisvanhetgeld_tcm46-210321.pdf
- Op de website van het Nibud staat een duidelijk overzicht van welke manieren van betalen er zijn. www.nibud.nl/scholieren/uitgaven/betaalmethodes

* Dit leerdoel hoort bij NIBUD leerlijn van Thema 1: In kaart brengen.
Competentie Transacties uitvoeren.

Houd de dief!

Over de les

In deze les denken de kinderen na over het opbergen van geld. Ze bekijken een filmpje over de Nederlandsche Bank. Deze bank bewaart een grote voorraad goud. Dat goud moeten ze beschermen tegen dieven. De kinderen spelen het spel *Houd de dief!*.

Doel:	De kinderen snappen waarom het belangrijk is om geld veilig op te bergen.
Materiaal:	een spaarpot of (lege) portemonnee, eventueel een blinddoek
Vorbereiding:	Zet de tafels en stoelen aan de kant, maak een kring.
Lesduur:	± 10 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je snapt waarom het belangrijk is om je geld veilig op te bergen.
- Bekijk het **fragment over de Nederlandsche Bank**: (Het filmpje duurt 4:42 minuten, rond 2:45 gaat het over de kluis.)
- Bespreek het filmpje kort. *Eén goudstaaf is vierhonderdduizend euro waard. Wat kun je daar van kopen? Waarom mogen er geen mensen bij het goud? (Omdat het gestolen kan worden.)*

Kern

- De kinderen gaan in een kring zitten om het spel *Houd de dief!* te spelen. Leg het spel uit: *Eén kind zit in het midden van de kring met een blinddoek om (of: met zijn ogen dicht). Voor hem ligt de portemonnee (of: staat de spaarpot). Ik wijs steeds één kind uit de kring aan dat mag proberen het geld te stelen. Het kind in het midden luistert heel goed. Wanneer hij denkt te weten uit welke richting de dief komt, wijst hij in die richting. Klopt het? Dan moet de dief terug in de kring. De dief die het lukt om het geld te stelen, mag in het midden van de kring gaan zitten. Nu mag hij de dieven aanwijzen.*

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 4: Omgaan met financiële risico's.
Competentie: Inschatten van de financiële gevolgen en risico's van gebeurtenissen en situaties.

Houd de dief!

Afsluiting

- *Heeft iemand wel eens meegemaakt dat er iets gestolen werd? Wat was daar het vervelendst aan? Bespreek samen kort wat je thuis kunt doen om ervoor te zorgen dat je geld niet gestolen wordt.*
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Waarom moet je je geld veilig opbergen?*

Extra

Opdracht voor thuis

Geef de kinderen de volgende opdracht:

Vraag aan je ouders waar zij hun geld of kostbare spullen bewaren. Vind jij dat een goede plek? Geef je ouders eventueel advies voor een betere bewaarplek.

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 4: Omgaan met financiële risico's.
Competentie: Inschatten van de financiële gevolgen en risico's van gebeurtenissen en situaties.

Wat is het waard?

Over de les

In deze les denken de kinderen na over de waarde van spullen. Ze leren dat materialen die veel voorkomen minder waarde hebben dan zeldzame materialen. Ook het proces om spullen te maken komt aan de orde. Door met elkaar (fictief) te onderhandelen, ontdekken de kinderen dat de achtergrond van een product belangrijk is voor de waarde ervan.

Doel:	De kinderen snappen dat het ene product meer waard is dan het andere.
Materiaal:	notitieblaadjes en een potlood voor elk kind
Vorbereiding:	-
Lesduur:	± 20 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je ontdekt dat sommige spullen meer geld waard zijn dan andere.
- Bekijk het fragment uit het Jeugdjournaal.
- Bespreek het filmpje kort. *Waarom was het kommetje zoveel waard?* (Het is heel oud, het komt uit de elfde eeuw.) *Hoe kun je weten of zo'n kommetje veel geld waard is?* (Dat kun je zelf niet zien, alleen mensen die er verstand van hebben.) *Hoeveel werd er betaald voor het kommetje?* (ongeveer twintig miljoen euro)

Kern

- Laat een potlood zien. *Een potlood is goedkoop. Het is in een fabriek gemaakt, door een machine. Het is gemaakt van hout. Hout komt veel voor op aarde. Hout is niet zeldzaam. Zijn er veel mensen die een potlood hebben?* (ja) *Daarom is dit potlood niet veel geld waard.*
- Laat de volgende vragen zien:
 - **Hoe is het gemaakt?**
 - **Waarvan is het gemaakt?**
 - **Zijn er veel van?**

- Verdeel de groep in tweetallen. Laat een van de twee in de klas een voorwerp zoeken om (zogenaamd) te verkopen. Geef de kinderen de volgende opdracht:
 - 1. Probeer je voorwerp te verkopen aan een ander.**
 - 2. Probeer er zo veel mogelijk geld voor te krijgen.**
 - 3. Schrijf het bedrag dat jullie samen hebben afgesproken op een blaadje.**
 - 4. Ruil het voorwerp voor het blaadje.**
 - 5. Zoek iemand anders op en doe het nog een keer.**
- Geef de kinderen tips: *Je vertelt aan de ander wat je weet over het voorwerp door de drie vragen te beantwoorden. Hoe is het gemaakt? Waarvan is het gemaakt en zijn er veel van gemaakt? Probeer de ander over te halen om het van je te kopen. Probeer er zo veel mogelijk geld voor te krijgen.*
- Geef steeds een ruilsignaal na een minuut, zodat de onderhandelingen niet te lang duren en de kinderen een ander kunnen opzoeken. Na ongeveer vijf minuten stopt u de activiteit.

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 2: Verantwoord besteden.
Competentie: Producten en prijzen vergelijken.

Wat is het waard?

Afsluiting

- Bekijk samen de notitieblaadjes.
Welk voorwerp heeft het meeste geld opgebracht? En welk voorwerp was het minst waard? Vergelijk ze met elkaar. Kloppen die prijzen met wat het ding echt waard is? Loop alle eigenschappen nog even langs: Hoe is het gemaakt? Waarvan is het gemaakt? Zijn er veel van gemaakt?
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Waarom zijn sommige spullen soms meer geld waard dan andere?*

Extra

Opdracht voor thuis

Laat de kinderen voor zichzelf te bedenken:

Welk ding in jullie huis is het meeste waard?

Vervolgens krijgen ze de volgende opdracht mee: ***Stel aan je vader en moeder dezelfde vraag. Vertel niet van tevoren wat jij bedacht hebt. Bedenken je vader en moeder hetzelfde?***

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 2: Verantwoord besteden.
Competentie: Producten en prijzen vergelijken.

Een ongeluk zit in een klein hoekje

Over de les

De kinderen weten dat er iets met spullen kan gebeuren; ze kunnen kapotgaan of gestolen worden. Ze leren dat mensen zich kunnen verzekeren tegen dit soort ongelukken. De verzekering zorgt voor de oplossing van het probleem. De kinderen denken na over oplossingen voor een zelfverzonnen ongeluk.

Doel:	De kinderen weten dat er risico's zijn (kapotgaan van spullen, diefstal, brand).
Materiaal:	een vel A4-papier en kleurpotloden voor elk kind
Voorbereiding:	-
Lesduur:	± 20 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je leert dat spullen kapot kunnen gaan of gestolen kunnen worden. Je denkt na over oplossingen.
- Bekijk met de kinderen het **filmpje van Achmea**. *Waarom is het filmpje grappig? Wie heeft de schuld van het ongeluk? Zou zo iets ook echt kunnen gebeuren? Waarvoor maakt dit filmpje reclame? Zijn er kinderen die weten wat verzekeren betekent? Leg uit: Het filmpje is gemaakt door een verzekeringsmaatschappij. Je kunt met de verzekeringsmaatschappij afspreken: Ik geef jullie iedere maand een beetje geld, en als er iets vervelends gebeurt, helpen jullie mij om het op te lossen. Zij betalen dan bijvoorbeeld de garage om de auto's uit het filmpje te laten maken.*

Kern

- Vertel de kinderen: *Met spullen kan wat gebeuren. Er komt bijvoorbeeld een dief die je spullen meeneemt. Of er is een brand. Of er gaat iets kapot. Soms zit een ongeluk in een klein hoekje. Dat betekent dat er onverwachts iets kan*

gebeuren. Je schiet bijvoorbeeld de bal door een ruit van een bus die net voorbijkomt. Je hebt geen verzekering die het voor je oplost. Hoe kun je het dan oplossen? Laat de kinderen voor dit probleem oplossingen aandragen. En wat doe je als je de telefoon van je vader in het water laat vallen omdat een vriend je laat schrikken? Laat ook voor dit probleem de kinderen met oplossingen komen.

- Geef de kinderen de volgende opdracht: *Teken op het tekenvel een ongeluk. Het mag best een gek ongeluk zijn. Op de andere kant van het vel teken je de oplossing. Stimuleer de kinderen zo creatief mogelijk te denken. Geef ter inspiratie een lijstje.*

Spullen die kapot kunnen gaan:
 een tablet
 een telefoon
 een bril
 een raam
 een fiets
 een auto
 een computer
 een speelgoedvliegtuig
 een huis

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 3: Vooruit kijken.
 Competentie: Verzekeren.*

Een ongeluk zit in een klein hoekje

Afsluiting

- Bespreek samen de tekeningen. *Wanneer is het niet zo erg als spullen kapotgaan?* Kun je voor alles gewoon iets nieuws kopen? (Nee, een nieuw huis kopen of bouwen is bijvoorbeeld heel moeilijk, want dat kost heel veel geld.) *Waarom is het goed dat er verzekeringen zijn?* (Het is goed dat er verzekeringen zijn voor dingen die je niet zomaar opnieuw kunt kopen.)
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Wat kan er gebeuren met de spullen die wij gebruiken?*

Extra

Achtergrondinformatie

Op YouTube vindt u meer filmpjes van Centraal Beheer die de kinderen zullen aanspreken. Zoek op 'Even Apeldoorn bellen'. Of kijk in deze lijst:
www.youtube.com/playlist?annotation_id=annotation_451776&feature=iv&list=PL1F8AE390D393574B&src_vid=teSuDYyhv54

*Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 3: Vooruit kijken.
 Competentie: Verzekeren.*

Is alles te koop?

Over de les

De kinderen denken na over wat je wel en niet kunt kopen. Ze spelen het spel *Memory* en gaan met elkaar in gesprek over de verschillende afbeeldingen: de maan, een trein, een standbeeld. Kun je het kopen, is de waarde te bepalen of is het niet te koop? Na afloop bedenken de kinderen waarom het soms lastig is om te bepalen of iets te koop is.

Doel:	De kinderen weten dat niet alles te koop is.
Materiaal:	werkblad <i>Memory</i>
Vorbereiding:	Kopieer voldoende werkbladen voor groepjes van drie tot vier kinderen.
Lesduur:	± 20 minuten

Inleiding

- Vertel de kinderen het doel van de les:
In deze les word je wijzer met geld. Je leert dat niet alles te koop is.
- Denk hardop (ga eventueel voor het raam staan): *Als ik de wind kon kopen, dan zou ik best leuke dingen kunnen doen. Ik zou dan kunnen vliegen wanneer ik wil, of de windmolens kunnen laten draaien als dat nodig is. Wat zou het kosten om de wind te kopen?* Laat de kinderen reageren.

Kern

- Verdeel uw groep in groepjes van drie of vier kinderen. Geef elk groepje een werkblad. De kinderen knippen zelf de kaartjes uit.
Jullie gaan Memory spelen. Daarvoor moeten jullie eerst de kaartjes uitknippen.
- Leg uit hoe het spel werkt. *Schud de kaartjes en leg ze omgekeerd op de tafel. Als je twee dezelfde kaarten vindt, bedenk je of dat wat op het kaartje te zien is te koop is of niet. Je legt uit waarom je dat denkt. Daarna mogen de anderen zeggen wat zij denken. Beslis samen of het wel of niet te koop is. Maak twee stapels van de kaartjes die je gevonden hebt: 'niet te koop' en 'wel te koop'. Als het spel afgelopen is, kijken jullie welke stapel het hoogst is.*
- In deze les zijn geen foute of goede antwoorden. Als het ene groepje een plaatje anders interpreteert dan een ander groepje, is dat geen probleem. Het gaat er in deze les om dat de kinderen met elkaar in gesprek gaan over of je met geld alles kunt kopen.

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 2: Verantwoord besteden.
Competentie: Keuzes maken.

Is alles te koop?

Afsluiting

- Bespreek de conclusies van de groepjes.
Was er meer niet te koop dan wel? Over welke plaatjes hebben jullie lang gepraat? Wat was er lastig?
- *In deze les ben je wijzer geworden met geld. Waarom kun je niet alles kopen?*

Extra

Opdracht voor thuis

Geef de kinderen de volgende opdracht mee:

Zoek thuis naar iets waarvan jij vindt dat het niet te koop is.

* Dit leerdoel hoort bij de NIBUD leerlijn van Thema 2: Verantwoord besteden.
Competentie: Keuzes maken.

